

**SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
SZENT-GYÖRGYI ALBERT ORVOSTUDOMÁNYI KAR
MULTIDISZCIPLINÁRIS ORVOSTUDOMÁNYOK DOKTORI ISKOLA
Doktori iskola vezető: Prof. Dr. Dux László**

**A MULTIDISZCIPLINÁRIS ORVOSTUDOMÁNYOK DOKTORI ISKOLA
MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI ÉS FEJLESZTÉSI TERVE**

2022. április 20.

Tartalom

Az SZTE Multidiszciplináris Orvostudományok Doktori Iskola minőségbiztosításának alapjai	2
A Szegedi Tudományegyetem Multidiszciplináris Orvostudományok Doktori Iskolája minőségbiztosítási elvárásai	3
Minőségbiztosítási követelmények a doktori felvételi eljárás során.....	7
Minőségbiztosítási követelmények a doktori képzés során	8
Minőségbiztosítási követelmények a doktori fokozatszerzés során.....	9

I. Az SZTE Multidiszciplináris Orvostudományok Doktori Iskola minőségbiztosításának alapjai

A Multidiszciplináris Orvostudományok Doktori Iskolában folyó oktatómunka, tudományos tevékenység és fokozatszerzési eljárások minőségbiztosításának alapjait

a *Felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény*, vonatkozó részei,

a *Doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII.19.) Kormányrendelet* vonatkozó részei,

a Szegedi Tudományegyetem 2016. november 28-án hatályba lépett *Szegedi Tudományegyetem Doktori képzési és doktori fokozatszerzési szabályzata* (a továbbiakban az SZTE Doktori Szabályzata (iktatószám: SZ-13/2020/2021.),

valamint az „*Európai Felsőoktatási Térség standardjai és irányelvei (ESG)*” című anyaggal és az *SZTE Minőségbiztosítási Szabályzatával* összhangban az Egyetemi Doktori Tanács által 2022. február 24-én elfogadott „*A doktori képzés és doktori fokozatszerzés minőségbiztosítási irányelve a Szegedi Tudományegyetemen*” (a továbbiakban az *Irányelv*) című dokumentum képezik.

Az SZTE Doktori Szabályzata és az EDT által elfogadott Irányelv tartalmazzák a doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosításának szempontjait és az azok teljesítésével megteremtendő értékeket.

A Doktori Iskolában folyó kétciklusú (első ciklus: az első két évben elméleti creditszerző tevékenység, és önálló kísérletes tudományos tevékenység elkezdése, saját téma kiválasztása, komplex vizsga letétele; második ciklus: harmadik és negyedik évben önálló tudományos tevékenység befejezése, minőségi publikációk megjelentetése, értekezés elkészítése és benyújtása, majd az értekezés megvédése) elméleti és gyakorlati oktató munka és kutatások minőségellenőrzésére a Szegedi Tudományegyetem erre vonatkozó szabályzatainak megfelelően **főként:**

a) a kétciklusú képzés első ciklusát meghatározó és záró komplex vizsga sikeres letételének a háttérének biztosítása (creditszerző fő- és melléktantárgyak meghirdetése magas színvonalú oktatása, számonkérése, a komplex vizsgák bizottságainak megszervezése, komplex vizsgák minőségi lebonyolítása,

- b) PhD értekezések elkészítéséhez megkívánt publikációk közzlése a magas impakt faktor értékének maradéktalan megkövetelésével,
- c) a bírálati eljárás független, elismert szakmai-tudományos fórumok és szakértők (ha szükséges külföldiek) bevonásával történő lefolytatásával,
- d) a doktoranduszok hazai és nemzetközi pályázatokon történő lehetőség szerinti megmérettetésével,
- e) a programban fokozatot szerzettek szakmai pályafutásának nyomon követésével, a velük való kapcsolattartással kerül sor.

A fentiekre építve doktori iskolánk minőségbiztosítása olyan alapelveket fogalmaz meg, amelyek a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (MAB) 2019-es stratégiai javaslatai által ajánlott minőségbiztosítási elemek figyelembe vételével biztosítják, hogy a doktori iskolánk keretei között folyó képzés, valamint doktoranduszaink tudományos teljesítménye révén a Multidiszciplináris Orvostudományok Doktori Iskola (MODI) továbbra biztosítsa helyét multidiszciplináris (elméleti, és transzlációs klinikai orvostudomány) orvostudomány legrangosabb hazai és nemzetközi központjainak sorában.

II. A Szegedi Tudományegyetem Multidiszciplináris Orvostudományok Doktori Iskolája minőségbiztosítási elvárásai

A MODI minőségbiztosítási irányelveiben kiemelt figyelmet kaptak az ESG, EFQM, BSC és QSC minőségi sztenderdek, modellek és irányelvek. A MODI minőségbiztosítási tervet kifejezett célja, hogy megjelenjen a képzés elvárásai során a) tervezés, b) eljárás, c) ellenőrzés és d) visszacsatolás ciklusa, az általuk képviselt értékek, valamint az elvárt eredmények.

A fentiekre építve a MODI minőségbiztosítási elvárásai a következők:

- a) A doktori iskola jelen minőségbiztosítási terve tehát a tervezés – eljárás – ellenőrzés – visszacsatolás logikája mentén jött létre.
- b) Kiemelt fontosságú a számonkérhetőség biztosítása, amelyen keresztül biztosítható a doktori képzés minőségének növelése. A számonkérés alapját képező adatgyűjtés az oktatói-kutatói munkavégzés értékelése, a hallgatói értékelés, valamint az önértékelés hármas folyamata alapján valósítható meg, a NEPTUN illetve a Coospace felület és az oktatási adminisztráció bevonásával. A minőségbiztosítási terv megvalósításáról a doktori iskola éves minőségbiztosítási beszámolót készít az Egyetemi Doktori Tanács számára, amelyre a Doktori Intézet által kidolgozott formanyomtatvány kitöltésével kerül sor. Ennek hatása, eredményessége a soron következő tanévtől lesz mérhető.
- c) A MODI az éves minőségbiztosítási beszámolóját a Orvos – és Gyógyszerésztudományi Doktori Tanács (TDT) részére küldi meg, majd a beszámoló értékelését a TDT benyújtja az Egyetemi Doktori Tanács számára, amely felülvizsgálja a beszámolót és ennek eredményéről az Egyetemi Doktori Tanács titkára írásban tájékoztatja a Szenátust.
- d) Az Egyetemi Doktori Tanács kiemelt feladata – szoros együttműködésben az SZTE Doktori Intézetével – a szellemi tulajdonvédelemmel kapcsolatos tudatosság növelése. A EDT és a MODI közötti köztes testület a TDT, amely Az Egyetemi Doktori Képzési és Doktori Fokozatszerzés Minőségbiztosítási Irányelv alapján a doktori iskolák által kidolgozott minőségbiztosítási tervek tudományterületi szintű összhangjáért felel, biztosítja a SZAOK-

hoz tartozó doktori iskolák minőségbiztosítási tervei közötti tudományterületi szintű, legnagyobb fokú összhang megteremtését.

e) A hallgatói és oktatói elégedettség és jóllét növelése, ennek mértékének objektív mérése, a visszajelzések biztosítása a minőségbiztosítás fontos eleme, ennek megfelelően szintén együttműködés jött létre az Orvos- és Gyógyszerésztudományi DT és a MODI között.

A fenti elvek figyelembevételével célunk a minőségbiztosítási kultúra erősítése, az intolerancia csökkentése, az egyenlőség erősítése. Ugyanakkor törekedünk arra, hogy a minőségbiztosítási eredménymutatóink alapján a vezető európai egyetemek doktori képzéseinek színvonalát elérjük. Ismerve a nagy nemzetközi hírű intézmények munkáit, részt véve azok némelyikének eljárásrendjében is, megállapíthatjuk, hogy a különbséget nem az oktatási színvonal vagy módszertani felkészültségben való lemaradással jellemezhetjük, hanem a fennálló finanszírozási, háttérműködést segítő adminisztratív különbségekkel. Ezek fejlesztése összefüggésben van azon törekvésünkkel, hogy a tudományos és oktatási mutatók minőségi és mennyiségi növelése megvalósítható legyen. Ugyanakkor törekedünk arra, hogy a minőségbiztosítási eredménymutatóink alapján a vezető európai egyetemek doktori képzéseinek színvonalát elérjük. Ismerve a nagy nemzetközi hírű intézmények munkáit, részt véve azok némelyikének eljárásrendjében is, megállapíthatjuk, hogy a különbséget nem az oktatási színvonal vagy módszertani felkészültségben való lemaradással jellemezhetjük, hanem a fennálló finanszírozási, háttérműködést segítő adminisztratív különbségekkel. Ezek fejlesztése összefüggésben van azon törekvésünkkel, hogy a tudományos és oktatási mutatók minőségi és mennyiségi növelése megvalósítható legyen.

A Szegedi Tudományegyetem Doktori Szabályzatában foglaltakkal összhangban a Multidiszciplináris Orvostudományok Doktori Iskola belső rendje az alábbiak szerint alakul:

1. A Doktori Iskola vezető és egyúttal képviselői testülete a Doktori Iskola Tanácsa, amelynek állandó tagjai:

- a) a doktori iskola vezetője (akadémikus vagy akadémiai doktor, alapító belső tag),
- b) a doktori iskola helyettes vezetője (akadémiai doktor, alapító belső tag),
- c) a képzési programok és fő témacsoportok vezetői,
- d) a multidiszciplináris orvostudomány képviselője az Egyetemi és Kari Doktori Tanácsban (ha különbözik az a), b) és c) pontban említettektől),
- e) a doktorandusz hallgatók egy választott képviselője tanácskozási joggal. A hallgatók választott képviselője a Doktori Iskola Tanácsának állandó tagja, folyamatosan képviseli hallgatótársai minőségi elvárásait, érdekeit, közli a témavezetőknek, oktatóknak szóló kéréseiket, esetleges kritikai észrevételeiket. A doktoranduszok és a programban már fokozatot szerzettek véleményét az egyes kurzusok elvégzése és a képzés befejezése után erre a célra összeállított értékelőlap kitöltése tükrözi.

2) A Doktori Iskola Tanácsa rendszeresen, általában félévente kétszer, ülésezik, de rendkívüli ülésre is összehívható. A Doktori Iskola Tanácsát ill. annak üléseit a *Doktori Iskola vezetője*, szükség esetén helyettes vezetője irányítja. A Doktori Iskola vezetőjének felkérésére a Tanács ülésein meghívottak is részt vehetnek. Az ülés akkor határozatképes, ha az iskola vezetője vagy helyettes vezetője és az állandó (szavazati jogú) tagok kétharmada jelen van.

3) A MODI elsődleges célja, hogy a képzése megfeleljen a hallgatóközpontúság követelményének, ezen belül a tanulás, a tanítás és az értékelés korrekt és arányos; hasznosulás tekintetében pedig a mértékadó elvárásoknak. Ennek érdekében az egész képzést átfogó egységes magyar és angol nyelvű Útmutatót készít, amely kitér a hallgató felvételi

eljárásától a képzés, a komplex vizsga, a disszertáció elkészítése, házi véde és a diploma kézhezvétele teljes mechanizmusára. Az iskola célja, amely a lentebbi elemeknél is látható lesz, hogy az értékelési mechanizmust a felvételi, a műhelyszemináriumok, a komplex vizsga esetében oly módon szervezze, hogy a hallgató bizottság előtt tegyen bizonyosságot tudásáról, az értékelése kollektív döntés legyen, amely megállapítása nyilvánosan történjék, és szükség esetén az érdemjegyek és pontok mellett írásban is megfogalmazott értékelést tartalmazzon. Fentiek alapján a MODI Tanácsának *hatáskörébe* tartozik:

- a) a doktori kurzusok meghirdetése, szakmai felügyelete,
- b) a doktoranduszok éves munkájának értékelése,
- c) javaslatétel a felvételi vizsgabizottság elnökére, tagjaira, majd a bizottság jelentése alapján a felvételi vizsgát tettek rangsorolása,
- d) a felvételi vizsgák tematikájának meghatározása,
- e) a doktori fokozatért folyomódók habitus-vizsgálata; az előzetes tanulmányok eredményének értékelése, a publikációs követelmények ellenőrzése,
- f) javaslatétel a fokozatszerzési eljárás megindítására, a doktori szigorlati tárgyak meghatározására,
- g) javaslatétel a szigorlati bizottság tagjaira, az értekezés opponenseire, a nyilvános vita bírálóbizottságának összetételére,
- h) a doktori szigorlaton és az értekezés nyilvános vitáján született eredmény ismeretében javaslatétel a doktori fokozat odaítélésére,
- i) a doktorandusz hallgatók tanulmányi, és a doktorjelöltek fokozatszerzéssel kapcsolatban benyújtott kérvényeinek szakmai elbírálása.

4) A Doktori Iskola Tanácsának feladata a doktori iskolát érintő *gazdasági kérdések* terén:

- a) képzési normatíva összegének felosztása a képzési programok között,
- b) javaslatétel a költségterítések összegére, és döntés a költségterítésből származó bevételek felhasználásáról,
- c) a képzéssel kapcsolatos doktori iskolai szintű pályázatok pénzügyi kontrollja.

5) A Szegedi Tudományegyetem Doktori Szabályzata által a doktori iskolák hatáskörébe utalt *követelmények* meghatározása a Doktori Iskola Tanácsának jogköre, amely többek között kiterjed:

- a) a komplex vizsgák fő- és melléktárgyak kijelölésére, azok tematikájának jóváhagyására,
- b) a doktori fokozatszerzéshez előírt publikációs követelményekre,
- c) az idegen nyelvek ismeretével kapcsolatos kívánalmakra,
- d) az értekezés nyelvének, formai követelményeinek előírására,
- e) a doktori értekezések vitájára kötelezően meghívandók körének kijelölésére,
- f) a doktorjelöltek teljesítményének értékelése során követendő szempontok meghatározására és azok alapján az értékelés elvégzésére.

A Multidiszciplináris Orvostudományok Doktori Iskola követelményeinek részleteit a Szegedi Tudományegyetem Doktori Szabályzatának az orvostudományok tudományterületre (az Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar és Gyógyszerésztudományi Kar közös Doktori Iskoláira) vonatkozó mellékletei tartalmazzák.

6) A doktori szigorlatok és a doktori értekezések nyilvános vitájának megszervezésében a Doktori Iskola Tanácsa tevékenyen részt vesz.

7) A Doktori Iskola Tanácsa meghatározza a Multidiszciplináris Orvostudományok Doktori Iskola minőségbiztosításának szempontjait, és folyamatosan ellenőrzi a minőségi követelmények teljesülését.

A minőségbiztosítás alapelve a nyilvánosság, ennek megfelelően az éves beszámolók felkerülnek a honlapra, a papíralapú eredeti aláírt, lepecsételt változatot az iskolatanács irattára őrzi. Ennek elhelyezése és kezelése a MODI titkárságának a feladata. A MODI minőségfejlesztési referense jelenleg Bodnár Tünde, aki áttekinti, koordinálja, és az iskolavezetővel egyeztet a felmerült feladatokat.

A MODI minőségbiztosítási referense mellett külön kommunikációs munkatárs segíti a munkát, akinek a feladata, hogy az iskola minden szabályzata, nyomtatványa, képzési terve, tantárgyleírása a honlapon megjelenjen magyar, illetve angol nyelven. Az OTD (doktori.hu) adatbázis oktatókra és témavezetőkre vonatkozó rendszeres frissítését mindenkinek magának kell elvégeznie, az admin felhatalmazással kapcsolatos adatok felvitelét a MODI titkársága, jelenleg szintén Bodnár Tünde végzi. A hallgatói panasztételi, fellebbezési és jogorvoslati eljárás eljárásrendje az egyetemi doktori szabályzat rendelkezésének a figyelembevételével a következő: A doktori iskola tanács kijelöl egy főt tagjai közül a fellebbezési, panasztételi és jogorvoslati bizottságba, amelynek rajta kívül még egy oktató-témakiíró tagja van. A vezetői feladatokat a MODI Iskola vezetője (és helyettes vezetője) töltik be. A döntés elleni fellebbezési protokoll: Első szinten a MODI iskolatanácsa, második szinten a TDT, harmadik szinten az EDT, végső esetben a rektor. A hallgatói jogviszonyt érintő kérdések esetén az iskolatanács a döntő szerv, a fentebb meghatározott fellebbezési lehetőségekkel.

A témavezetők, oktatók/kutatók szakmai-tudományos felkészültségének kiemelkedő minőségét, szinten tartását és fejlesztését, versenyképességének megőrzését a Doktori Iskola elsősorban azért kívánja biztosítani, hogy részükre elősegíti a hazai és nemzetközi tudományos életbe történő bekapcsolódást, ill. meglévő kapcsolataik erősítését, a lehetőségekhez mérten anyagi támogatás biztosításával is. Továbbá törekszik arra, hogy csökkentse a jelenleg sokaknál túl nagymértékű részvételi kötelezettséget az alacsonyabb szintű oktatásban, az adminisztrációban és egyéb, nem-szakmai területeken.

Az átlátható, minden oktatóra és témavezetőre kiterjedő adatszolgáltatás segít abban, hogy a belső akkreditáció mellett az újra-akkreditáció is folyamatossá váljon, és rendszeresen kirostálhassuk azokat a témákat, illetve témavezetőket, amelyek és akik nem felelnek meg a kritériumoknak. A MODI egységes szemléletet dolgozott ki a témavezetők, témakiírók és oktatók esetében, ugyanakkor ez megfelel a többi orvos és gyógyszerésztudományi iskolák által meghatározott kritériumokkal is. Ennek megfelelően az lehet témavezető, témakiíró és oktató, aki rendelkezik tudományos fokozattal, amelyet a MAB elismer. Aktívan jelen van hazai és nemzetközi tudományos platformokon, rendszeresen és magas színvonalon folytat idegen nyelvű publikációs tevékenységet, amelyet a MTMT2-re töltve nyilvánosságra is hoz. Törekszik a legmagasabb szintű hazai és nemzetközi tudományos együttműködésre. Rendelkezik hazai és/vagy nemzetközi tudományos pályázatokkal, amelyek biztosítják a kutatási tevékenységek anyagi forrásait. Oktatási munkáját magas szinten végzi, amelyen keresztül igazolja, hogy a tudományos utánpótlás-nevelésében szerepet tud vállalni. Életkorának megfelelően teljesíti a tudományos előremenetel követelményeit.

A MODI oktatói, témakiírói és témavezetői felvételi eljárásrendje a következő:

Az érintett program írásbeli előterjesztést készít a felveendő kollégáról, mellékeli annak a

szakmai életrajzát és válogatott publikációs listáját (MTMT2 használatos.) Az előterjesztést kezdeményező program vezetője szóban kiegészítést fűz az iskolatanács az előterjesztéshez, indokolja javaslatát, annak kutatói, tudományos és hallgatói szempontú jelentőségét. Az anyagról és az előterjesztésről titkos szavazás történik. Az anyagot az iskolavezető előterjeszti a soros TDT-n, ahol szavaznak az iskolatanács döntésének elfogadásáról. A MODI lehetőséget biztosít külső vagy más Doktori iskolában is témával rendelkező témavezetők számára a témavezetői feladatkör betöltésére. A velük szemben fennálló minőségi követelményrendszer azonos az egyetemi alkalmazásban lévő kollégákkal. Ugyanazon a minőségbiztosítási eljárásról kell átesniük. Az iskola célja, hogy a külsős kollégák (önkéntes szerződések kötésén keresztül) teljes jogú témavezetővé váljanak. Lehetőség van továbbá kettős témavezetésre is, amely esetében nincs szükség az illető felvételére az iskola témavezetői közé, mert a témavezetés feladatát egy belső tag vállalja magára. Az egyetemünkön állásban nem lévő kollégák beemlése oktatóként és témavezetőként a TDI törekvései közé tartozik az alábbi két megfontolásból: Sok kiváló szakember dolgozik külső intézményeknél (MTA és ELKH kutatóintézetek), akiknek a speciális szakmai ismeretei feltétlenül erősítik a doktori iskolát, ugyanakkor nekik nem lenne lehetőségük más úton részt venni az utánpótlás-nevelésében.

A MODI kiemelt célja, hogy a hallgatók oktatói véleményezése része legyen oktatók értékelésében. A Kari Minőségbiztosítási Terv külön kitér az Oktatói Munka Hallgató Véleményezésére (OMHV-kérdőív), melynek a lebonyolítását, kiértékelését, visszacsatolását magára vállalja. Elkészült egy kérdőív, amely alapján elektronikusan és személytelenül lehet minden tanévben minden tanegység oktatóját értékelni. Az adatgyűjtés automatikus és digitális.

c) A MODI törekszik az oktatási környezet folyamatos fejlesztésére. A doktori iskola oktatógárdája már a doktori képzés elejétől kezdve (1993) indította és fejlesztette idegen nyelvű hallgatók képzését, idegen nyelvű oktatási anyagát és kapcsolathálóját, hogy minél jobban meg tudjon felelni az új, az iskola nemzetköziesítéséből adódó kihívásoknak. Eddig is jellemző volt a nagyon széleskörű nemzetközi kapcsolatháló, amely azonban tovább fejlődött a jelentős számú Stipendium Hungaricum Ösztöndíjjal érkező hallgató hatására. Az iskola további és folyamatos minőségbiztosítási eleme, hogy az oktatók, témakiírók és témavezetők egyre nagyobb köre számára váljon természetessé az idegen nyelvű órák tartása, disszertációk vezetésének.

III. Minőségbiztosítási követelmények a doktori felvételi eljárás során

A hallgatók számára összeállított, a teljes képzési időszakon keresztül képzés, a komplex vizsga és a disszertáció formai szabályait, a fokozatszerzés teljes menetrendjét tartalmazó Doktori szabályzat részletesen szól a felvételi rendjéről is

A Multidiszciplináris Doktori Iskola felvételi vizsgálói az alprogramok által megszervezett bizottságokban zajlanak. Egy bizottság legalább három tagból áll, kiegészítve egy PhD-hallgatóval. A jelentkezők értékelése egyrészt a benyújtott pályázati anyag, másrészt a szóbeli felvételi alapján történik. A szóbeli vizsga alkalmával a hallgató tudományos diákköri tevékenysége, szakdolgozata és vagy diplomamunkája, idegennyelvtudása, illetve tervezett kutatási témája kapcsán kerül sor általános szakmai beszélgetésre.

A szóbeli felvételi végén a felvételizőnek ismét nyilatkoznia kell arról, hogy kizárólag államilag finanszírozott formára adja be a jelentkezését, avagy esetleg költségtérítéssel formában kívánja végezni doktori tanulmányait (például azért, mert valahol teljes állásban dolgozik), avagy amennyiben lesz államilag finanszírozott hely számára, abban az esetben így

kezdené meg tanulmányait, ha viszont nem, akkor vállalja a költségtérítéssel történő bekapcsolódást is. Az eljárás során szerezhető összpontszám: 100.

Az elért pontszámok alapján a MODI Iskola Tanácsa rangsorolja a jelentkezőket, majd a kialakított rangsor alapján felvételi javaslatot tesz a Tudományterületi (Kari) Doktori Tanácsnak, amely az Egyetemi Doktori Tanács elé terjeszti a felvételre javasoltak listáját. Ez utóbbi testület dönt az állami ösztöndíjas helyek, illetve a költségtérítéssel formában igénybe vehető helyek számáról. A felvétel tényéről (valamint annak formájáról: államilag finanszírozott/költségtérítéssel) avagy annak elutasításáról a jelentkezők a nyár folyamán kapnak hivatalos értesítést.

Amennyiben a járványhelyzet megengedi, a felvételi minden esetben az SZTE MODI Iskolához kapcsolódó intézetek vagy tanszékek székhelyein történik személyes jelenlét formában.

A MODI kétéves minőségbiztosítási beszámolója tartalmazza a felvételi eljárás éves tapasztalatait.

IV. Minőségbiztosítási követelmények a doktori képzés során

A MODI személyi és a tárgyi feltétele a SZTE SZAOK, illetve, ELKH Biológiai Központ MODI Iskolához kapcsolódó tanszékek, és intézetek infrastruktúrájára épül, beleértve ezen kutatóhelyek tárgyi és személyi feltételrendszerét is.

A MODI együttműködik a SZAOK kari vezetéssel, hogy a szükséges fejlesztéseket végrehajthassa. A számonkérési módszerek tekintetében az iskola konzervatív: kollokviumok, dolgozatok, önálló kutatásokra épülő dolgozatok hagyományos számonkérési rendszereit használja. A felvételi, a komplex vizsga, a házi védés és a nyilvános védés esetében biztosítja, hogy az értékelés kollektív döntés eredménye legyen.

A kötelező előadások mellett kötelező jellegű speciális gyakorlatokat tartunk, amelyeket egy-egy program vezető oktatói, professzorai tartanak. A képzés további része nagyrészt tutoriális rendszerű, amelyben a programok többségében a témavezetőkre hárul nagy szerep a hallgatók egyéni tudományos tevékenységének irányításában, a disszertációkat megalapozó nemzetközi angol nyelvű tudományos dolgozatok megírásában és publikálásában. Ők azok elsősorban, akik a hallgatók előmenetelét ellenőrizni tudják. Ugyanakkor a minden félévre kiterjedő nagy kreditértékű Egyéni kutatási munka és az évenkénti írásbeli beszámoló kifejezetten a hallgató egyéni előmeneteléről adnak világos képet. A hallgató előmenetelét a Neptun alapján objektív adatmentésekkel is szemléltetni tudjuk.

A hallgatói publikációkat az SZTE Klebelsberg Könyvtár digitalizálja, a nyomtatott példányokból pedig több példányt is őriz. Az elkészült összes disszertáció az SZTE Doktori Repozitóriumából kikereshető (<http://doktori.bibl.u-szeged.hu>). A PhD-hallgatók kötelezve vannak, hogy a doktori tanulmányaik kezdetén regisztráljanak a MTMT2-be. A kész disszertáció feltétele 2-3 megjelent (vagy elfogadott) tudományos publikáció, amelyek idegen nyelvű Scimago minősített és/vagy Science Citation Index által hitelesített impakt faktorral rendelkező folyóiratban kell megjelenjen. A különböző tudomány-területeknek (farmakológia, biokémia, molekuláris biológia, stb) eltérőek a disszertációra vonatkozó dolgozatok kumulatív impakt faktor, illetve Scimago minősítés minimum feltételei. Ezeket a SZTE Orvos- és Gyógyszerésztudományi TDT Doktori fokozatszerzési szabályzata tartalmazza. Ellenőrzésére az MTMT2-t használjuk.

A komplex vizsga menete és követelményei, továbbá az értékelési szempontok rendszere a programok szintjén dől el. A hallgatók a vizsga félévének elején megkapják a vizsga témaköreit és a számukra készített saját tudományos kutatást igazoló feltételrendszert. A honlapon is közzé tesszük a személyre szabott vizsgaanyagokat. A programok által előkészített

anyagokat, olvasmányokat és kérdéseket, továbbá a programok által kijelölt, illetve felkért vizsgáztatókat az iskolatanács egyenként felülvizsgálja és megszavazza. Ezután az iskolavezető a teljes komplex vizsgaanyagot a TDT elé terjeszti, ahol ismét átvizsgálják azt, és szavaznak róla. Ez a többkörös eljárás biztosítja az objektivitást és a pártatlanságot. A komplex vizsgabizottság tagjaival szemben támasztott minőségi követelményeket az iskolatanács és a TDT ellenőrzi. Az elnök kizárólag akadémiai doktori fokozattal és/vagy egyetemi címmel rendelkező SZTE professzor lehet, esetleg emerita/emeritus. Az egyik bizottsági tag szintén az egyetem alkalmazásában áll. A program javaslatára az iskolatanács dönti el a személyét, amelyet a TDT vagy helybenhagy, vagy elutasít. A másik tag csak külsős lehet, a téma és a szakterület hazai vagy külföldi szaktekintélye. Személyét a fenti mechanizmus alapján választják ki. A témavezető nem lehet az vizsgabizottság tagja, végig kísérheti a védést, de nem szólhat bele.

A MODI alkalmazkodva változásokhoz és az iskolát érintő hazai és külföldi témakiírók és témavezetők szakmai érdeklődéséhez, évente áttekinti a kötelező és választható kurzusait, felülvizsgálja a Képzési tervet, melyek során a kurzusok címei és tematikái átdolgozására kerülhetnek és új kurzusok meghirdetésére kerülhet sor. MODI az aktualizált Képzési tervet a TDT elé beterjeszti, amely egyetértése esetén jóváhagyja azt.

V. Minőségbiztosítási követelmények a doktori fokozatszerzés során

A fokozatszerzés a doktori iskolában részletesen szabályozva van az alábbiak szerint:

1. A fokozatszerzési eljárás előfeltételül tűzött publikációs és idegen nyelvi követelményeket a nyilvános védési eljárásra való jelentkezéskor a SZAOK PhD Titkárságán a védési koordinátor ellenőrzi. A nyilvános eljárásra pontosan meghatározott, az útmutatóban lefektetett szabályoknak megfelelő anyagot kell összeállítani, amelynek tartalmazza a nyelvi kompetenciákra és publikációs követelményekre vonatkozó információkat. Abban az esetben, ha minden előírás és követelmény teljesült, a PhD Titkárság átküldi az induló fokozatszerzési eljárásra benyújtott jelentkezési anyagot az iskola vezetőjének, aki a programokkal együttműködve javaslatot tesz a védési bizottság tagjaira és a póttagokra, amelyet előterjeszt a TDT elé. A védési eljárásra titkosan, a bizottság tagjaira kézfeltartással szavaznak. Amennyiben az eljárás idegen nyelven zajlik (pl a jelölt idegen anyanyelvű Stipendium Hungaricum program hallgatói, stb), akkor az idegen nyelven zajló fokozatszerzési eljárás bizottságának tagjai amellet, hogy a téma kiváló szakemberei, a védési nyelvben is magas szintű tudással kell rendelkezniük.
2. A MODI eljárásrendje az adatok csalással szerzett eredmények és a plágium kiszűrésére kiemelt figyelmet fordít. A csalással szerzett vagy hamisítással szerzett adatok publikálásának, illetve a forrás megjelölésének mellőzésével (plágium) publikált másolt adatok kiszűrése kiemelt feladat a doktori fokozat megszerzéséhez szükséges tudományos dolgozatok, illetve az értekezés szerkesztése esetében is. A MODI Iskola fokozatszerzésnek előírása az önálló saját eredményeken alapuló tudományos orvosi biológiai kutatási tevékenység végzése, amely eredeti (originális) eredményeket ismertető nemzetközi angol nyelvű tudományos dolgozatokban is igazolni kell. Ezeknek a dolgozatoknak valamint az összefoglaló jellegű (review) plágium ellenőrzését szigorúan ellenőrzi a nemzetközi tudományos folyóiratok többlépcsős anonin (*peer review*) bírálata során, így azoknak az ellenőrzése a doktori iskola által felesleges. A MODI Iskola szabályzata szerint az értekezés kizárólag ezen eredeti tudományos kutatásokra épülő *peer review* bírálói szűrőn átjutott dolgozatokra kell épüln, ezért az

értekezés plágium ellenőrzése nem szükséges, ugyanakkor megtévesztő is, mert ez esetben az önplágium evidens. A modern orvosbiológiai kutatásokszéleskörű csapatmunkában készülnek, ezért értelemszerűen egy kutatási eredményt ismertető dolgozatnak sok szerzője van, amelyek közül többen is doktorandusz hallgatók. A szabályzat szerint viszont egy adott tudományos eredmény csak egy doktorjelölt értekezésében használható fel saját eredményként. Sokszerzős dolgozatok esetében, az adott tudományos dolgozat eredményeit ezért felhasználhatja akár több doktorandusz is értekezését megalapozó saját tudományos eredményként. Az adott eredmény lehet egy adott technikával készült kísérletes adatsor (például ábra, vagy táblázat), vagy egy a dolgozat következtetéseit megalapozó tudományos részeredmény is. Ennek meghatározása a dolgozat felelős szerzőjének feladata, aki egy az értekezés mellékleteként bekötött Nyilatkozatban igazolja, hogy adott tudományos eredmény a nevezett doktorandusz saját munkája, és azt, hogy azt az eredményt más doktorandusz nem ismerteti más értekezésben.

3. A MODI adott alprogramja meghatározhatja, hogy a nyilvános védést előzze-e meg házi védés és ha igen, akkor az milyen formában történjen. Ezek közül a legfontosabb, hogy a két opponensi vélemény mellett minden jelenlévő, fokozattal rendelkező és nem rendelkező személy is véleményt formálhat az előterjesztett doktori disszertációról. A jelenlévők összességének joga van szavazni, a házi védés azonban csak akkor hivatalos és érvényes, ha minimálisan 5, fokozattal rendelkező kolléga is leadta a szavazatát. A vitát ebben az esetben a program bármelyik felkért tagja, még a témavezető is levezetheti. A vita jegyzőkönyvét és a szavazás eredményét egy előre elkészített formanyomtatványra kell felvinni, amelyet minden résztvevő az aláírásával hitelesít.
4. A nyilvános védés folyamata írásban lefektetett, amely a hallgatóknak készült Doktori Szabályzatban pontosan szerepel. Az elnök kizárólag akadémiai doktori fokozattal és/vagy egyetemi címmel rendelkező SZTE professzor lehet, esetleg emerita/emeritus. A bizottság kiválasztása alapján minimálisan két főnek külsősnek kell lenni, akik nem lehetnek a SZTE-vel munkaviszonyban. Ennek megfelelően legalább az egyik opponens külsős, hazai vagy nemzetközi tudományosság elismert képviselője. A témavezető nem vehet részt a védési bizottságban. A védés menetrendje egységes rendszer szerint történik, a bizottság tagjai a két opponens véleménye, a jelölt válasza, a feltett kérdésekre adott válasz minősége alapján titkosan szavaznak, maximum 5 pontot adhat minden jelenlévő tag. A védési bizottság összeállít egy szöveges értékelő jelentést, amelyet a szavazás pontszerű és százalékos eredményeivel együtt nyilvánosan ismertet. Az értékelésben külön ki kell emelni, hogy a Bizottság a jelölt saját tudományos tevékenységéből eredményeiből mit fogadott el új tudományos eredménynek. Az egységes rendszer megváltoztatása nem a MODI hatásköre, de az esetleges erre vonatkozó javaslatot a felsőbb szerveknek továbbítja.

Szeged, 2022. április 20.

Dr. Dux László
doktori iskola vezető